

Skolen sætter minoritetsbørn uden for fællesskabet med kulturelle selvfølgeligheder

Frem for at lære minoritetsbørn at det er synd for dem, når deres forældre glemmer udklædningen, bør skolen åbne børns øjne for, hvad forskellige familier fejrer, og for flere og andre traditioner

DEL ARTIKEL 📄

Karen Prins

Kira Saabye Christensen

Lektorer ved Københavns Professionshøjskole

Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribenternes egne holdninger. [Læs mere her](#)

Fejring af kulturelle traditioner kan skabe grobund for udvikling af fællesskaber og oplevelse af at høre til, men det er ikke det samme som, at disse fejring behøver at foregå på bestemte måder, skriver Karen Prins og Kira Saabye Christensen.

📷 MORTEN DUEHOLM

DEBAT

3. februar 2024 Dette er et debatindlæg. Indlægget er udtryk for skribenternes egne holdninger. [Læs mere her](#)

Det er »sønderknusende at se de børn, der gang på gang bliver sat uden for fællesskabet af deres forældre, fordi de ikke tænker på, hvad det betyder for deres børn altid at stå uden for majoritetskulturens traditioner og skikke«.

Sådan skriver skolepædagog Mette Skovhus Larsen i sin klumme med overskriften »Forældrenes opgave« [<https://www.information.dk/debat/2024/01/foraeldre-etnisk-baggrund-boer-laere-boern-fastelavn-kongehuset>](https://www.information.dk/debat/2024/01/foraeldre-etnisk-baggrund-boer-laere-boern-fastelavn-kongehuset) . Hun sigter til den gruppe af etniske minoritetsforældre, der ikke sætter sig ind i traditioner såsom udklædning til fastelavn, nissehuer til jul eller dronningens nys overståede abdicering, men i stedet sender deres børn afsted med tasken fuld af bøger, selv om der står tur på skemaet.

Hun pointerer desuden, at denne gruppe af minoritetsforældre har boet i Danmark i længere tid og derfor burde kende traditionerne. Forældrene beskrives i øvrigt som søde og som nogle, man kan have gode samtaler med. Skovhus Larsen fremhæver, hvordan hun må være på forkant og kompensere for forældrenes manglende viden om de danske traditioner og vise omsorg ved for eksempel at købe ekstra udklædningsstøj, så børnene – trods forældrenes manglende støtte – kan være med i skolens fællesskaber.

Majoritetskulturens fællesskaber bliver her defineret ved kulturelt indlejrede selvfølgeligheder om, hvordan man fejrer fastelavn og jul, at disse traditioner naturligvis fejres i folkeskolen, samt med forventninger om at disse begivenheder selvfølgelig bakkes op af forældrene gennem forskellige remedier. Desuden skal forældrene tilsyneladende også sørge for, at børnene får nogle bestemte erfaringer med for eksempel at se kåringen af Danmarks nye konge i tv.

Kritik for manglende nissehuer

Denne måde at skabe fællesskaber på tager udgangspunkt i en idé om, at fællesskaber bygger på bestemte ens erfaringer og på en forestilling om, at traditioner som fastelavn og jul fejres på mere eller mindre bestemte måder.

Fejring af kulturelle traditioner og højtider som en del af en dansk skole og institutionskultur kan give børn vigtige fælles erfaringer, som kan skabe grobund for udvikling af fællesskaber og en oplevelse af at høre til, men det er ikke det samme som, at disse fejring behøver at foregå på bestemte måder.

Det placerer nemlig nogle – skolen og de elever, der er hjemmevante i majoritetskulturen – som dem, der har den rigtige kultur og den rigtige viden, og nogle andre – den gruppe, der ikke orienterer sig i majoritetskulturen – som dem, der er forkerte. Sidstnævnte kan dermed kritiseres for, at deres børn ikke har nissehuen i tasken på det rigtige tidspunkt.

Alternativt kunne man interessere sig for kulturelle traditioner som noget, der kan skabes inden for institutionens rammer som for eksempel teaterforestillinger, lysfester og så videre. Traditioner som også må udvikle sig i tæt samspil med de forandringer, der præger samfundet, med blik for den større grad af mangfoldighed og diversitet, som er til stede i dag, i stedet for at insistere på forhåndsdefineret enshed som den samlende faktor.

Vær nysgerrig på forskellige traditioner

Frem for at lære børnene at deres forældre ikke kan finde ud af det, og at det er synd for dem, kunne man gøre sig nysgerrig på, hvad forældrene er optagede af, på deres perspektiver, erfaringer og viden, herunder hvad forskellige familier fejrer, og på den måde åbne børns øjne for flere og andre traditioner.

Samtidig kunne man gøre sig nysgerrig på, hvordan børn i institutioner og skoler får fælles erfaringer med at indgå i skolens egne fællesskabende traditioner på måder, hvor alle oplever, at de har muligheder for at bidrage

og være nogle, der hører til, uanset om de har nissehuer derhjemme eller erfaringer med lysfester.

Som forskere i institutionsliv og undervisere på pædagoguddannelsen ser vi mange institutioner, der er begyndt at fejre halloween, og institutioner, der fejrer eidfest som resultat af nyere kulturelle strømninger til Danmark, og hvor personalet må arbejde aktivt med, hvordan fejringen i danske institutionssammenhænge skal være. Andre steder arbejder man med at gøre fastelavn til en fest, hvor produktion af udklædning er et fagligt projekt, der også kan – men ikke nødvendigvis behøver – involvere forældrene.

Det betyder, at skoler og institutioner må kigge indad på kulturelle selvfølgheder for måder, man skaber fællesskaber på, herunder hvilke forventninger man har til forældre og børn, og hvilke deltagelsesmåder der tages for givet, uden at de nødvendigvis er fagligt reflekterede og diskuterede.

For hvis ikke det sker, kan den pædagogiske praksis utilsigtet komme til at bygge på ganske kulturetnocentriske perspektiver, som snarere end at inkludere kommer til at marginalisere, forkertgøre og ekskludere børn og familier med andre etniske baggrunde end dansk. Det bliver således skolen, der utilsigtet kommer til at sætte børn uden for fællesskaberne.

Karen Prins og Kira Saabye Christensen er lektorer ved Københavns Professionshøjskole

AKTUELLE BØGER FRA INFORMATION

Idens tidsalder
Stephen J. Pyne
Kr. 232,95

butik.information.dk/products/idens-tidsalder

Opmærksomhedstyveriet
Camilla Mehlsen
Kr. 212,00

butik.information.dk/products/opmaerkksomhedstyveriet

Almanak. En bevægelse gennem årets landskaber
Emmy Laura Pérez Fjalland

Kr. 148,00
<<https://butik.information.dk/products/almanak-en-bevaegelse-gennem-arets-landskaber>>

Myten om den danske model
Ove K. Pedersen
Kr. 254,95

<<https://butik.information.dk/products/myten-om-den-danske-model>>

Du sparer 15% på bøger som abonnent på Information
<<https://butik.information.dk/>>